

ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО ІНФОРМАЦІЙНО- ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Педагогіка
ШКОЛИ

УДК 37.091.214.18:62

У статті йдеться про інформаційний простір навчального закладу та формування в ньому єдиного інформаційно-освітнього середовища.

Ключові слова: інформаційний простір, освітнє середовище, освітній простір.

У сучасному суспільстві динамічно зростає роль інформації в соціальних відносинах, збільшується швидкість її опрацювання, впроваджуються інформаційно-комунікаційні та хмарні технології у всі сфери суспільного життя, зокрема й в освітню галузь.

Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» визначає, що одним із головних пріоритетів України є побудова інформаційного суспільства, орієнтованого на інтереси людей, відкритого для всіх і спрямованого на розвиток, який дасть змогу кожному створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися й обмінюватися ними.

Навчально-виховний комплекс № 2 м. Хмельницького – це соціальний інститут, що реалізовує мету загальної середньої освіти, робить важ-

ливий внесок у формування інтелекту, самосвідомості підростаючого покоління, забезпечення його фізичного та духовного здоров'я, інформаційної культури та грамотності. Комплекс взяв на себе місію створення нового освітнього інформаційно-розвиваючого середовища, де панує атмосфера педагогічної творчості вчителів-однодумців, учнів і батьків.

НВК № 2 розпочинав свою інноваційну діяльність у 2000 р. у статусі експериментального майданчика Міністерства освіти і науки України, Інституту педагогіки НАПН України з теми «*Організаційно-педагогічні засади використання персональних комп'ютерів у навчально-виховному процесі.*» У ході експериментальної роботи виявлено, що методики навчання на основі ІКТ мають значний розвиваючий потенціал, здатні забезпечити

**Оксана
КОРЕГАНОВА**
Директор
навчально-виховного
комплексу № 2
м. Хмельницького

Від редакції
Шкільні миттєвості
на С. 4 обкладинки

Директор школи, ліцею, гімназії № 3-4 2017

індивідуалізацію навчання, адаптацію до індивідуальних здібностей, розвиток самостійності й творчості у школярів, доступ до нових джерел навчальної інформації.

Ми побачили, що ефективність процесу навчання залежить від різноманітності освітньо-інформаційного середовища. А з появою інтернету та соціальних мереж освітній процес став практично необмеженим у часі. Тепер кожен може користуватися навчальними ресурсами і спілкуватися з однодумцями, не зважаючи на відстані й кордони.

Освітньо-інформаційне середовище НВК № 2 містить фізичну, психологічну та інтелектуальну складові. Базовою **основною фізичною складовою** є три кабінети інформатики, Центр комп'ютерно-орієнтованих та мультимедійних технологій навчання, робочі місця адміністрації, учителів, соціально-психологічної служби, бібліотеки, бухгалтерії. Фізичної складової також стосуються шкільний інтернет, локальна мережа, технічні мультимедійні засоби, програмне забезпечення навчально-виховного процесу.

До психологічної та інтелектуальної складових освітньо-інформаційного середовища **належить** «людський фактор». Це воля й бажання учасників освітнього процесу використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

У 2013 р. розроблено та затверджено програ-

му дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «*Розвиток освітньо-інформаційного середовища навчально-виховного комплексу засобами мережевих технологій та дистанційної освіти*».

Цілями формування освітньо-інформаційного **середовища** в НВК № 2 є:

- здійснення діагностики та управління навчально-виховним процесом;
- координація навчальної та науково-методичної діяльності закладу;
- підвищення інтересу учнів до вивчення предметів;
- залучення вчителів і школярів до світового інформаційного простору;
- забезпечення ефективного використання електронних засобів навчального призначення;
- підвищення якості знань, підготовки випускників до ЗНО;
- забезпечення автоматизованих процесів контролю, корекції навчальної діяльності, тестування, діагностики.

Єдине освітньо-інформаційне середовище НВК № 2 – це система, в якій всі учасники навчально-виховного процесу (адміністрація закладу, вчителі, учні,

батьки) пов'язані між собою та беруть участь у діяльності закладу на інформаційному рівні (див. схему 1).

Ми акцентували увагу на таких загальних положеннях формування єдиного освітньо-інформаційного середовища:

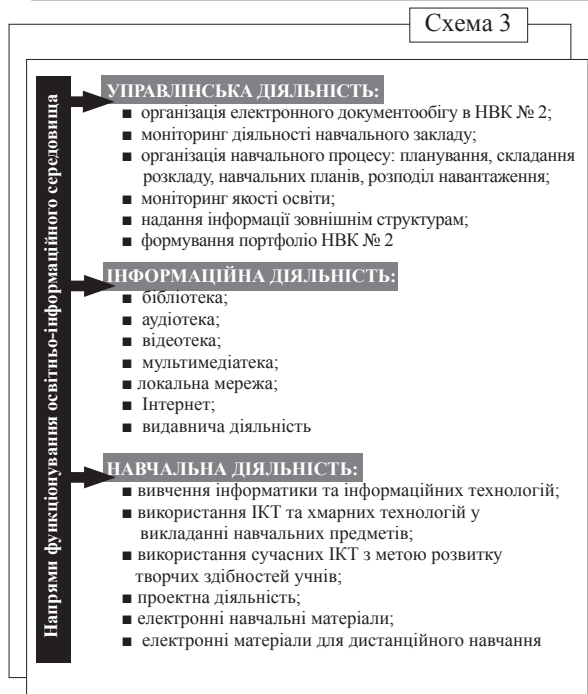
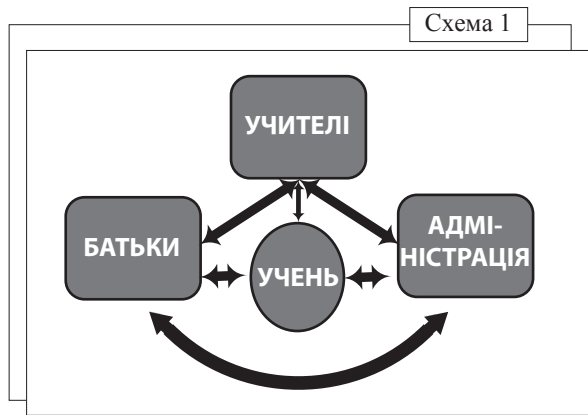
1. Єдине освітньо-інформаційне середовище забезпечить реалізацію нового змісту освіти, співвідношення традиційних складових навчального процесу та нових інформаційно-комунікаційних технологій, нових стосунків учнів, педагогів та освітнього середовища.

2. Формування освітньо-інформаційного середовища значно підвищить ІКТ-компетентність учителів, які працюють в умовах широкого застосування засобів інформаційних технологій в освітньому просторі школи.

3. Єдине освітньо-інформаційне середовище об'єднає, взаємодоповнить технологічні, інформаційні та організаційні ресурси навчального закладу.

Під час дослідницько-експериментальної роботи ми залучили всі основні ресурси, необхідні для функціонування й розвитку освітньо-інформаційного середовища:

- інформаційні ресурси (відомості, зафіксовані на носіях інформації);
- організаційні ресурси (забезпечують розвиток освітнього інформаційного простору);
- програмно-технічні ресурси (комп'ютерна, мультимедійна база, програмне забезпечення);

Єдине освітньо-інформаційне середовище об'єднає, взаємодоповнить технологічні, інформаційні та організаційні ресурси навчального закладу

- кадрові ресурси (кількісний, якісний склад педагогічного колективу) (див. схему 2).

3-поміж напрямів діяльності адміністрації та педагогічного колективу на перших етапах експериментальної роботи з формування освітньо-інформаційного середовища можна виділити:

- організацію методичної роботи з підвищення ІКТ-компетентності вчителів НВК № 2;
- проведення майстер-класів, інтегрованих, бінарних уроків з використанням ІКТ;
- удосконалення технічної оснащеності навчального закладу;
- участь в освітніх проектах у мережі інтернет;
- створення власних веб-сторінок учителів, соціально-психологічної служби;
- використання в управлінській діяльності АСУ;
- забезпечення доступу до інформації про діяльність НВК № 2.

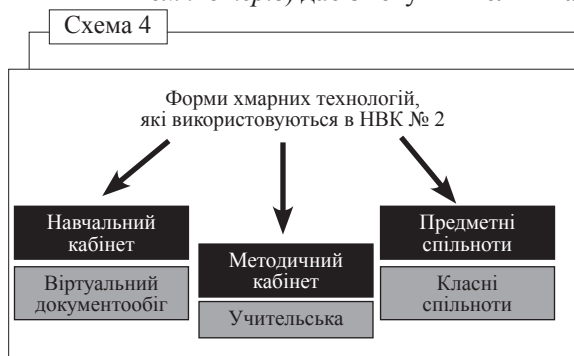
Під час експериментальної роботи визначено напрями функціонування освітньо-інформаційного середовища (див. схему 3).

Матеріально-технічна база НВК № 2 (у закладі є 70 персональних комп'ютерів) дає змогу вчителям та

адміністрації успішно здійснювати взаємодію через локальну мережу та хмарні сервіси «Google». З метою оптимізації роботи внутрішніх і зовнішніх інформаційних потоків створено «Віртуальну учительська НВК № 2», яка об'єднала педагогів закладу в сервісі «Google+». Це дає можливість кожному педагогу в зручний час отримувати інформацію, вчасно реагувати на неї та мати доступ до основних нормативних документів, що регулюють навчально-виховний процес у школі. Зникає потреба в накопиченні матеріалів на паперових носіях, завдяки чому можна економити ресурси закладу. У віртуальній учительській використовуються документи-шаблони, документи для спільного заповнення й використання, ознайомлення, виконання, повідомлення інформаційного характеру. **Матеріали розміщені за такими розділами:**

- накази та розпорядження;
- внутрішньошкільний контроль;
- програмне забезпечення навчально-виховного процесу;
- ведення документації;
- графіки та плани роботи навчальних кабінетів;
- звітність;
- сторінка ЗНО, ДПА.

Позитивним результатом упровадження «віртуальної учительської» є цілодобова доступність інформації, прозорість діяльності закладу і роботи вчителя, швидкість інформування педагогічного колективу, збір та зберігання всіх даних в одному місці, організація спільної роботи.

Задля підвищення ефективності методичної роботи та професійної компетентності в навчальному закладі створено електронне середовище – «*Методичний кабінет*», який забезпечує максимальний доступ педагогічного колективу до інформаційних ресурсів, що використовуються в навчально-виховному процесі (див. схему 4).

Розширення освітньо-інформаційного простору забезпечило доступ до хмарних технологій усіх учасників навчально-виховного процесу. Активне спілкування, обмін інформацією, представлення власних методичних доробків, поширення та впровадження передового педагогічного досвіду відбувається тепер через мережеві методичні об'єднання вчителів-предметників.

Тож *освітньо-інформаційне середовище навчально-виховного комплексу можна назвати якісним за умов:*

- існування такої організаційної структури, у якій накопичуються та зберігаються освітньо-інформаційні ресурси та надаються інформаційні послуги;
- функціонування системи оцінювання якості освітньо-інформаційного середовища навчального закладу, яка є складовою процесу управління якістю освіти;
- інтеграції освітньо-інформаційного середовища до регіональних, вітчизняних та світових ресурсів з метою забезпечення навчально-виховного процесу та підвищення кваліфікації вчителів;
- відповідності інформаційної грамотності вчителів та учнів сучасному рівню розвитку інформаційних технологій;
- орієнтування інформаційних ресурсів закладу на різні категорії користувачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ

ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки».
2. Засоби і технології єдиного інформаційно-освітнього простору : зб. наук. пр. / за ред. В. Ю. Бикова, Ю. О. Жука; Інститут засобів навчання АПН України. – Київ : Атіка, 2004. – 240 с.
3. Калініна Л. М. Система інформаційно-забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом. – Київ : Айлант, 2005. – 275 с.
4. Кравчина О. Є. Проектування інформаційного середовища загальноосвітнього навчального закладу [Електронний ресурс] / О. Є. Кравчина. – Режим доступу: <http://www.ime.edu.ua.net/em11/content/09koeeis.htm>.
5. Литвинова С. Г. Віртуальні предметні спільноти // Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: досвід, інновації, технічне забезпечення: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (1–2 березня 2012 р., м. Суми). – Суми : РВВ СОШПО, 2012. – С. 39–42.
6. Литвинова С. Г. Віртуальна учительська за хмарними технологіями // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2013. – № 2 (106). – С. 23–25.

Оксана Кореганова

Формирование единой информационно-образовательной среды учебного заведения

В статье речь идет об информационном пространстве учебного заведения и формировании в нем единой информационно-образовательной среды.

Ключевые слова: информационное пространство, образовательная среда, образовательное пространство.

Oksana Korehanova

Formation of a single information and educational school environment

This article describes the information space of the institution, the formation of a single information and educational environment of the institution.

Keywords: information space, learning environment, educational environment.